

Besluit Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Gegevens

datum	Naam instelling	:	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
30 april 2015	Naam opleiding	:	hbo-bachelor
onderwerp			Opleiding tot leraar Basisonderwijs (240 ECTS)
Besluit	Datum aanvraag	:	16 januari 2015
accreditatie hbo-bachelor	Graad opleiding	:	Bachelor of Education
Opleiding tot leraar	Varianten opleiding	:	voltijd, deeltijd
Basisonderwijs van de	Afstudeerrichtingen	:	Arnhem: Jonge Kind; Oudere Kind;
Hogeschool van Arnhem en			Nijmegen: Jonge kind; Oudere kind; Academische
Nijmegen			lerarenopleiding Primair Onderwijs (ALPO)
(003651)	Locaties opleiding	:	Arnhem, Nijmegen
ons kenmerk	Datum goedkeuren		
NVAO/20151110/LL	panel	:	22 april 2014
bijlagen	Datum locatiebezoeken	:	3 en 4 juni 2014 (Nijmegen) en 17 en 18 juni 2014
2			(Arnhem)
	Datum visitatierapport	:	25 november 2014

Instellingstoets kwaliteitszorg : ja, positief besluit van 28 augustus 2013

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het panel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Locatie Arnhem

De Pabo Arnhem van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) wordt in Arnhem aangeboden in een voltijdse en een deeltijdse variant.

Beoogde eindkwalificaties

Pabo Arnhem leidt studenten op voor het beroep van leraar basisonderwijs. Het opleiden van leraren basisonderwijs wordt duidelijk gezien als een gezamenlijke opleidingsverantwoordelijkheid met de (regionale) beroepspraktijk. Dit is zichtbaar in de wijze waarop ontwikkelingen in de samenleving, zoals nieuwe en hogere eisen aan de leraar, samen worden opgepakt en de wijze waarop de opleiding zich profileert als 'dialoogpabo'. De sterke relatie met de beroepspraktijk is ook zichtbaar in de specifieke samenwerking met twee (academische) opleidingsscholen.

Voor de eindkwalificaties hanteert de opleiding relevante bronnen, zoals de SBLcompetenties, de kennisbasis en de Dublin-descriptoren. In een holistisch beeld van een leraar zijn deze elementen samengebracht. Dit beroepsbeeld beschrijft, in de vorm van een fictieve student (Sacha), de startbekwame leraar bij het verlaten van de opleiding, hiermee worden de abstract geformuleerde eindkwalificaties voor studenten inzichtelijk en duidelijk. Het panel beoordeelt standaard 1 als goed (voltijd en deeltijd).

Onderwijsleeromgeving

De opleiding heeft de onderwijsleeromgeving goed ingericht. Door de inrichting van het programma is er sprake van samenhang in het competentieleren. De beroepspraktijk heeft een centrale rol in het onderwijs doordat de onderwijseenheden zijn ingericht op basis van vier beroepstaken: lesgeven, begeleiden van lerenden, ontwerpen van leerarrangementen en bijdragen aan schoolorganisatie. Daarnaast is het 'leren op de werkplek' een sterk onderdeel van het programma.

De kennisbases zijn vrijwel volledig ingevoerd in het curriculum. Vanaf september 2014 zijn ook de laatste onderdelen volledig doorgevoerd. Op het gebied van onderzoeksvaardigheden (onderzoekende houding) wil de opleiding zich nog verder ontwikkelen. De beoordelingsprocedure en –criteria hiervoor zijn in de afstudeerfase al aangepast en in het programma vinden aanpassingen plaats om studenten hier nog beter op voor te bereiden. Studenten zien deze versteviging en geven aan dat zij in de beroepsproducten gemaakte keuzes (bijvoorbeeld voor een lesontwerp) moeten verantwoorden door gebruik te maken van relevante (pedagogische) theorie.

De kwalificaties van het personeel zijn passend voor het te verzorgen onderwijs. Een sterk punt zijn de begeleidende kwalificaties van de docenten. Doordat docenten de context waarbinnen studenten leren goed in beeld hebben, zijn zij in staat een krachtige leeromgeving te creëren. Met de professionaliseringsagenda, zorgt de opleiding voor blijvende aansluiting tussen de benodigde en aanwezige kwalificaties.

Pagina 3 van 8 Aangezien de stage een belangrijke component is in het programma bewaakt de opleiding ook dat de externe praktijkbegeleiders (mentoren) getraind zijn.

Het panel is van oordeel dat er sprake is van een krachtige leeromgeving voor studenten en beoordeelt standaard 2 als goed (voltijd en deeltijd).

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Het panel is over het algemeen positief over de huidige kwaliteit van de toetsing en beoordeling en de realisatie van de eindkwalificaties. De opleiding hanteert een mix aan toetsvormen, die passen bij het competentiegericht opleiden. De relatie tussen de toetsing en de beoogde doelstellingen is duidelijk herkenbaar in de beschrijvingen (zoals semesterboeken). Voor studenten is de wijze van toetsing en beoordeling helder. De opleiding heeft de toetssystematiek zodanig ingericht dat de kwaliteit van toetsen en beoordeling wordt bewaakt. In de afgelopen periode is er veel aandacht uitgegaan naar toetsing. Zo heeft de opleiding gewerkt aan het objectiveren van de beoordelingen, (door)ontwikkeling van beoordelingsformulieren en het scheiden van begeleiding en beoordeling. Deze activiteiten zorgen voor een versterking van de kwaliteit van toetsen en het beoordelen.

In de afstudeerdossiers heeft het panel gezien dat de studenten startbekwaam zijn. De opleiding toetst dit eindniveau met verschillende geschikte beroeps(taak)opdrachten. In de praktijkgerichte onderzoeken laten studenten zien over voldoende onderzoeksvaardigheden te beschikken. Het gebruik van literatuur en het analytisch vermogen van studenten kan naar oordeel van het panel nog beter tot uiting komen. De opleiding heeft daartoe ook verbeteractiviteiten geformuleerd, onder meer door versteviging van de leerlijn onderzoek. Het panel beoordeelt standaard 3 als voldoende (voltijd en deeltijd).

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding tot leraar basisonderwijs (Pabo Arnhem) van de Hogeschool Arnhem en Nijmegen als voldoende.

Locatie Nijmegen

Pabo Groenewoud van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) wordt in Nijmegen aangeboden in een voltijd- en een deeltijdvariant.

Beoogde eindkwalificaties

Pabo Groenewoud leidt studenten op voor het beroep van leraar basisonderwijs. De ontwikkelingen in de samenleving stellen nieuwe en hogere eisen aan de leraar met betrekking tot omgaan met diversiteit en verschillen in leerstijlen, de onderzoekende houding van de leerkracht, contacten met ouders en verzorgers en toepassen van nieuwe media in het onderwijs. Deze ontwikkelingen komen goed tot uiting in de eindkwalificaties zoals die zijn uitgewerkt in de beleidsdocumenten van de opleiding. Pabo Groenewoud geeft een eigentijdse en eigen invulling aan het beroep van leraar basisonderwijs. Het werkveld is actief betrokken bij de opleiding. De eindkwalificaties sluiten goed aan bij de eisen die de beroepspraktijk stelt.

De opleiding (voltijd en deeltijd) ontvangt voor de standaard Beoogde eindkwalificaties het oordeel goed.

De opleiding heeft de onderwijsleeromgeving op een doordachte wijze ingericht. Dat wil zeggen dat in het onderwijsprogramma de onderwijsinhoud en de toetsen goed afgestemd zijn op de eindkwalificaties van de opleiding. In het onderwijs komen alle taken van de leerkracht basisonderwijs aan bod. Het programma geeft een compleet beeld van hetgeen een leerkracht moet kunnen en kennen en het bachelorniveau is goed in het onderwijs verwerkt. Er is een goede mix tussen de praktijk (lesgeven op de basisschool) en de theorie. De theorie en de praktijk zijn goed op elkaar afgestemd. De praktijk staat in de opleiding centraal.

Pabo Groenewoud werkt systematisch aan de verbetering en actualisering van de opleiding. Dit doet zij door studenten, docenten, lerarenopleiders op stagescholen, het werkveld en onderzoekers bij de opleiding te betrekken.

Een hecht docententeam heeft in de afgelopen periode met veel inzet op een deskundige wijze het curriculum vernieuwd en aangepast aan de veranderende omgeving van de basisschool. Het programma is zodanig ingericht dat het eindniveau gerealiseerd kan worden. Er is een uitdagend programma ontwikkeld, dat studenten zeer waarderen. Het programma is nog in ontwikkeling. Tijdens de ontwikkeltrajecten evalueert de opleiding zorgvuldig of de resultaten voldoen aan de verwachtingen.

Het panel verwacht dat de opleiding in de nieuwbouw (september 2014) haar ambities verder kan uitbouwen: onderwijs dat bij de tijd is, gebruik maken van een moderne digitale leeromgeving, een studielandschap dat veel mogelijkheden biedt aan studenten en docenten.

Samenwerking met de lerarenopleiding voortgezet onderwijs en het Kenniscentrum Kwaliteit van Leren biedt mogelijkheden om verder te werken aan de ontwikkeling van onderwijs en onderzoek.

De opleiding (voltijd en deeltijd) ontvangt voor de standaard Onderwijsleeromgeving het oordeel goed.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding heeft in de afgelopen jaren gewerkt aan de kwaliteit van toetsen en beoordelen van de eindkwalificaties. Er is een duidelijke relatie tussen de toetsen, de eindkwalificaties, de gebruikte criteria en het eindniveau van de opleiding (bachelorniveau). De kennisgebieden die voor het basisonderwijs van belang zijn komen in het onderwijs goed naar voren en worden getoetst. De opleiding heeft een systeem ontwikkeld om de kwaliteit van toetsen te bewaken. De opleiding onderneemt de juiste acties om de kwaliteit van toetsen en beoordelen te bewaken en te verbeteren. Zij bevordert daarmee dat de beoordeling op een zo eenduidig mogelijke manier gebeurt.

In de afgelopen jaren heeft de opleiding gewerkt aan de verhoging van het niveau van de opleiding. Met name in het praktijkonderzoek dat studenten als onderdeel van hun afstudeerwerk uitvoeren, moeten studenten tonen dat ze een onderzoekende houding hebben ontwikkeld. De opleiding bevindt zich in een fase waarin de resultaten van het nieuwe curriculum zichtbaar worden. In dit nieuwe curriculum zijn de criteria voor het niveau aangescherpt (de lat is hoger gelegd). Het panel is positief over de resultaten die de opleiding tot nu toe heeft geboekt. Het eindniveau van de opleiding is in het afgelopen jaar

Pagina 5 van 8 toegenomen. Dit resultaat is naar het oordeel van het panel nog te pril om het oordeel goed te geven.

De opleiding (voltijd en deeltijd) ontvangt voor de standaard Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties het oordeel voldoende.

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding tot leraar basisonderwijs (voltijd en deeltijd) van Pabo Groenewoud Nijmegen van de HAN als voldoende.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen te Arnhem in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 9 maart 2015 naar voren te brengen. Bij brief van 31 maart 2015 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs (240 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; locaties: Arnhem, Nijmegen) van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen te Arnhem. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Arnhem: Jonge Kind; Oudere Kind; Nijmegen: Jonge kind; Oudere kind; Academische lerarenopleiding Primair Onderwijs (ALPO). De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 april 2015 en is van kracht tot en met 29 april 2021.

Den Haag, 30 april 2015

De NVAO
Voor deze:

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Standaard	Formulering Standaard	Beoordeling door het panel Pabo Arnhem vt/dt	Beoordeling door het panel Pabo Nijmegen vt/dt
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed	Goed
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Goed	Goed
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende	Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Locatie Arnhem

- dr. P.V.A. Delnooz, (voorzitter) is Lector van de Pabo aan de Avans Hogeschool en eigenaar Mind Management Academy;
- J.D. Linckens, (lid) is lid van het College van het bestuur van de Stichting kom Leren te Maastricht;
- E.M. Suasso de Lima de Prado, (lid) is docent pedagogiek/onderwijskunde en tutor master Leren en Innoveren aan Saxion Hogeschool en programmaleider en beleidsadviseur Opleiden in de School aan Academische Opleidingsschool Twente;
- S.P.E.M. Heijmans, (student-lid) volgt de hbo-bacheloropleiding De Nieuwste Pabo aan Fontys Hogescholen/Zuyd Hogeschool.

Het panel werd ondersteund door P. van Achteren BLL, secretaris (gecertificeerd).

Locatie Nijmegen

- dr. P.V.A. Delnooz, (voorzitter) is Lector van de Pabo aan de Avans Hogeschool en eigenaar Mind Management Academy;
- T. Meijer, (lid) is voorzitter van het College van het bestuur van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs (SPO) te Utrecht;
- E.M. Suasso de Lima de Prado, (lid) is docent pedagogiek/onderwijskunde en tutor master Leren en Innoveren aan Saxion Hogeschool en programmaleider en beleidsadviseur Opleiden in de School aan Academische Opleidingsschool Twente;
- S.P.E.M. Heijmans, (student-lid) volgt de hbo-bacheloropleiding De Nieuwste Pabo aan Fontys Hogescholen/Zuyd Hogeschool.

Het panel werd ondersteund door A. Horrevorts, secretaris (gecertificeerd).